

Raadscommissie	1-12-2025
Zaaknummer	919152
Portefeuillehouder	Nick van Egmond
Vorbereid door	Concerncontrol
Onderwerp	Controleprotocol 2025

Beslispunten

1. Het Controleprotocol 2025 van de gemeente Kaag en Braassem, vast te stellen

Wat willen we bereiken

Het controleprotocol wordt geactualiseerd als de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven. Voor de jaarrekening 2025 is dit het geval. Vanaf verslagjaar 2025 gelden namelijk nieuwe regels voor verantwoording en accountantscontrole bij gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen. Deze nieuwe regels zijn verwerkt in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). De wijzigingen hebben gevolgen voor de wijze waarop de accountant de jaarrekening beoordeelt én voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Na vaststelling door de gemeenteraad voldoet het Controleprotocol 2025 aan de gewijzigde regelgeving.

Samenvatting

Belangrijkste gevolgen van de recente wijzigingen zijn:

Voor de accountantscontrole (controletoleranties)

Vanaf boekjaar 2025 hanteert de controlerend accountant een materialiteit voor de jaarrekeningcontrole van 2% van de totale lasten, exclusief dotaties aan de reserves. Paragraaf 6.1. is hierop aangepast.

Voor de rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het boekjaar 2025 bedraagt de verantwoordingsgrens m.b.t. de rechtmatigheidsverantwoording maximaal 2% van de "omvang basis".

Voor de rapporteringsgrens

Het college heeft – in overleg met de accountant - ervoor gekozen om de huidige rapporteringsgrenzen van > € 150.000 intact te houden.

Inleiding

Het controleprotocol wordt geactualiseerd als de ontwikkelingen daar aanleiding toe geven. Voor de jaarrekening 2025 is dit het geval. Vanaf verslagjaar 2025 gelden namelijk nieuwe regels voor verantwoording en accountantscontrole bij gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen. Deze nieuwe regels zijn verwerkt in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado). De wijzigingen hebben vooral gevolgen voor de wijze waarop de accountant de jaarrekening beoordeelt én voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Argumenten

Belangrijkste gevolgen van de recente wijzigingen zijn:

Voor de accountantscontrole (controletoeranties)

Vanaf boekjaar 2025 hanteert de controlerend accountant een materialiteit voor de jaarrekeningcontrole van 2% van de totale lasten, exclusief dotaties aan de reserves. Tot en met boekjaar 2024 was de materialiteit voor fouten 1% en voor onzekerheden 3%, inclusief dotaties aan de reserves. Vanaf 2025 moeten de fouten en onzekerheden door de accountant bij elkaar opgeteld worden en betrokken worden in de oordeelsvorming. Paragraaf 6.1. is hierop aangepast.

Hieronder zijn de wijzigingen schematisch weergegeven:

Situatie t/m 31-12-2024:

	Goed-keurend	Met beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% van lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	-

Situatie vanaf 01-01-2025:

	Goed-keurend	Met beperking	Oordeel-onthouding	Afkeurend
Afwijkingen in de jaarrekening en onzekerheden in de uitvoering van de controle (% van lasten) exclusief dotaties aan reserves	≤ 2%	> 2% < 4%	≥ 4%	≥ 4%

Daarnaast hanteert de accountant ook een rapporteringstolerantie. Dit wil zeggen, alle fouten boven deze grens worden opgenomen in het accountantsverslag. Deze grens was €150.000 en wordt nog steeds als passend geacht gezien de (financiële) omvang van de gemeente. Het voorstel is dan ook om deze grens intact te houden.

Voor de rechtmatigheidsverantwoording (verantwoordingsgrens)

Het advies van de Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) is om het percentage voor de verantwoordingsgrens t.b.v. de rechtmatigheidsverantwoording gelijk te trekken met het percentage voor de controletoerantie (materialiteit). Zoals benoemt onder 1 bedraagt deze 2% vanaf 2025. De gemeente Kaag en Braassem heeft ervoor gekozen dit advies van het NBA – na afstemming met de huisaccountant - op te volgen.

Daarmee bedraagt vanaf het boekjaar 2025 de verantwoordingsgrens m.b.t. de rechtmatigheidsverantwoording maximaal 2% van de “omvang basis”. Deze omvang basis betreft het totaal van de lasten, exclusief dotaties aan de reserves. Tot en met boekjaar 2024 was dit 1% van het totaal van de lasten, inclusief dotaties aan de reserves. Paragraaf 6.2. is hierop aangepast.

Hieronder zijn de belangrijkste wijzigingen schematisch weergegeven:

Situatie t/m 31-12-2024:

Vanaf 2023 t/m 2024		
Verantwoordingsgrens	1%	Totaal lasten incl. dotaties reserves
Rapporteringsgrens	>= € 150.000	

Situatie vanaf 01-01-2025:

Vanaf 2025		
Verantwoordingsgrens	2%	Totaal lasten excl. dotaties reserves
Rapporteringsgrens	>= € 150.000	

Het college heeft er na afstemming met de accountant voor gekozen om de huidige rapporteringsgrens van € 150.000 intact te houden. Dit houdt in dat in de paragraaf bedrijfsvoering geconstateerde rechtmatigheidsafwijkingen (fouten of onduidelijkheden), groter dan €150.000 worden toegelicht. Deze grens wordt nog steeds als passend geacht gezien de (financiële) omvang van de gemeente.

De gemeenteraad kan m.b.t. de rechtmatigheidsverantwoordingsgrens een ander percentage vaststellen dan de voorgestelde 2%. Deze is vrij te bepalen en kan liggen tussen de 0% en 2%. Het advies van het NBA, de huisaccountant en het college is om dit niet te doen en de grens gelijk te stellen aan de 2% die de accountant hanteert voor de jaarrekeningcontrole. Dit is ook in lijn met het vorige controleprotocol.

Ook kan de gemeenteraad een andere rapportagetolerantie (voor de accountant) alsmede rapporteringsgrens (voor de rechtmatigheidsverantwoording) vaststellen. Omdat beide grenzen recent zijn vastgesteld (2023) op €150.000 stelt het college voor – ondanks de verhoging van de controletolerantie én rechtmatigheidsgrens van 1% naar 2% - deze grenzen niet te verhogen (of te verlagen). Een grens van €150.000 wordt nog steeds als passend gezien voor de grootte van de gemeente.

Kanttekeningen

Niet van toepassing.

Risico's

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Participatie en inspraak

De grensbedragen en percentages zijn afgestemd met de huisaccountant.

Financiële consequenties

De kosten en financiële dekking van de accountantscontrole over de getrouwheid van de op te stellen rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen in de programmabegroting.

Regio

N.v.t.

Evaluatie

N.v.t.

Roelofarendsveen, 18-11-2025

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,

de gemeentesecretaris,

J.J. Démoed

de burgemeester,

A. Heijstee-Bolt

Bijlagen behorend bij het voorstel

- Controleprotocol 2025